

توضیح نارسایی کلیه :

کلیه ها دو عضو لوبیایی شکل هستند که در ناحیه پهلوها قرار دارند و محصولات زائد بدن را به صورت طبیعی از طریق ادرار دفع می کنند . با کاهش کارکرد کلیوی ، این مواد در خون تجمع می یابند . نارسایی کلیوی هنگامی به وجود می آید که کلیه ها نتوانند فرآورده های زائد بدن را دفع نمایند و یا کارکردهای تنظیم کننده را اعمال کنند .

انواع نارسایی کلیه :

نارسایی حاد کلیه : وقتی است که به طور ناگهانی عملکرد کلیه متوقف می شود و اغلب ، علت آن مسمومیت با سم ها ، کاهش شدید فشار خون و صدمات یا انسداد در جریان ادراری می باشد . این حالت موقتی بوده و اغلب کلیه ها به عملکرد معمول و یا نزدیک به آن بر می گردند .

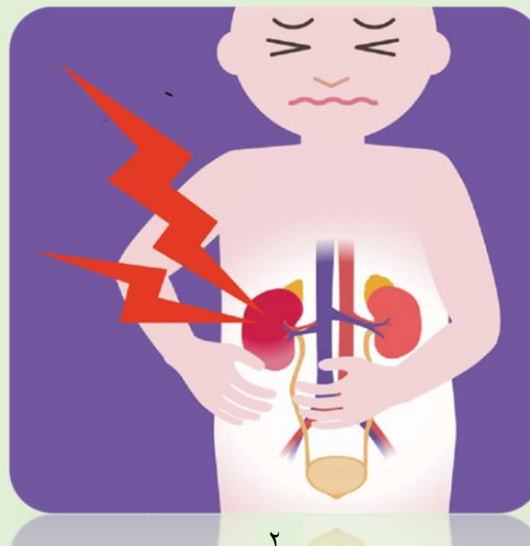
نارسایی مزمن کلیه : شدیدترین شکل بیماری کلیوی است که در آن کلیه قادر به انجام اعمال حیاتی خود نیست و فرد برای ادامه زندگی باید تحت دیالیز و یا پیوند کلیه قرار گیرد . نارسایی مزمن کلیه به آرامی رخ می دهد و در مراحل اولیه علائم خفیف دارد . بسیاری از افراد تا زمانی که عملکرد کلیه به ۲۵٪ نرمال خود می رسد از بیماری خود اطلاعی ندارند .

انواع نارسایی حاد کلیه :

نارسایی پیش کلیوی : که به دلایلی مثل کاهش حجم خون (ناشی از خونریزی، دفع مایعات از طریق کلیه، اسهال و استفراغ)، نارسایی احتقانی قلب، داروهای ضد فشارخون، اتساع عروق و... رخ می دهد .

نارسایی داخل کلیوی : به دلایلی مثل ضربه ها و تصادفات رانندگی ، سوختگی ، واکنش های ناشی از تزریق خون ، انواعی از کم خونی ها ، آنتی بیوتیک ها و یا داروهای ضد التهاب غیر استروئیدی رخ می دهد.

نارسایی پس کلیوی : در اثر انسداد مجاری ادراری توسط سنگ ، تومور ، بزرگی پروستات ، لخته خون و تنگی مجرای ادرار اتفاق می افتد .

علائم نارسایی حاد کلیه :

نوع علائم و شدت آن ها در هر فرد متفاوت است و عبارتند از :

- کاهش حجم ادرار (ممکن است در تعداد کمی از بیماران در حد طبیعی باقی بماند)
- تورم زانوها یا پاها و افزایش وزن ناشی از احتباس مایعات در بدن
- بی اشتهايي ، تهوع و استفراغ ، سسکه ضعف و سستی
- تنگی نفس و درد قفسه سینه
- بی نظمی ضربان قلب
- تشنج و کاهش سطح هوشیاری

تشخیص نارسایی حاد کلیه :

- علائم و نشانه های بیمار
- آزمایشات خونی
- سونوگرافی

درمان نارسایی حاد کلیه :

در ابتدا باید علت به وجود آورنده نارسایی کلیه را درمان کرد . مثلا اگر به علت خونریزی بوده ، خون از دست رفته را باید جبران کرد . در این صورت در مدت چند هفته عملکرد کلیه ها بر می گردد .

دانشگاه علوم پزشکی کردستان
بیمارستان سینا کامیاران

پمفلت آموزشی نارسایی حاد کلیه (ARF)

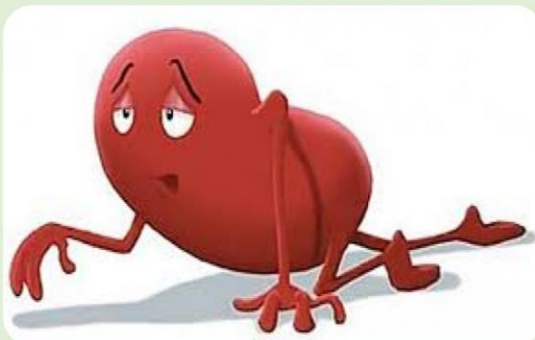
واحد پرستاری آموزش و پیگیری بیمار

بازنگری سال ۱۴۰۳

منبع: برونر و سوارث

آموزش بیشتر در

ادامه مراقبت در نارسایی حاد کلیه :

- ✓ اطلاع به پزشک و پرستار در صورت ایجاد هرگونه علائم خونریزی در هر نقطه از بدن یا هر نوع عفونت
- ✓ دوری کردن از افرادی که دارای سرماخوردگی یا هر نوع عفونت هستند
- ✓ ثبت دقیق مقدار ادراری که دفع می شود با مقدار مایعی که نوشیده می شود (جهت بررسی تعادل مایعات دریافتی و خروجی)
- ✓ استراحت در بستر جهت حفظ انرژی بدن و انجام فعالیت با اجازه پزشک
- ✓ پرهیز از مصرف مواد غذایی مانند چیپس، پفک، سوسیس و کالباس، زیتون و خیارشور، سس ها، آبگوشت و سبزیجات آماده
- ✓ محدودیت در مصرف مواد غذایی مانند سیب زمینی، رب، نخودفرنگی، انواع کلم، اسفناج، سیر، موز، پرتقال، خرما، آلو، آجیل و خشکبار، کیوی، انبه، خربزه، گلابی، انجیر، روغن زیتون، کرفس پخته و شلیل، نوشابه ها، لبنیات، کاکائو و قهوه
- ✓ افزایش خواب شبانه و پرهیز از خسته شدن بیش از حد توان
- ✓ در صورت بهبودی وضعیت کلیه، با اجازه پزشک فعالیت ها هرچه سریع تر شروع شود

مراقبت در نارسایی حاد کلیه :

- تا زمانی که فرد در فاز نارسایی حاد کلیه قرار دارد باید مراقبت های زیر انجام شود
- ✓ عدم مصرف رژیم غذایی حاوی پروتئین جهت کاهش بار کار بر روی کلیه ها ، و جایگزین پروتئین در این زمان چربی و کربوهیدرات است
- ✓ استفاده از رژیم غذایی کم نمک، کم پروتئین، کم پتاسیم و پر فیبر
- ✓ صرف وعده های غذایی در حجم کم و وعده های بیشتر
- ✓ خودداری از خوردن سبزی و میوه حاوی مقدار زیاد پتاسیم مانند موز و سیب زمینی
- ✓ حرکت دادن مرتب ساق پاها در زمان استراحت در بستر جهت پیشگیری از به وجود آمدن لخته در اندام های تحتانی
- ✓ غذاها و مایعات دریافتی باید با دقت کنترل شوند تا از بروز اختلالات آب و الکترولیت جلوگیری شود و تجمع مواد زائد در بدن به حداقل برسد
- ✓ مورد بررسی قرار دادن بیمار به طور مداوم از نظر آگاهی به زمان ، مکان و شخص
- ✓ اندازه گیری روزانه وزن